

عجایب خرس‌های امروزی! + عکس

دانشمندان در پژوهشی تازه درباره هوش خرس‌ها به نتایج شگفت‌انگیزی دست یافتند.

به گزارش سایت خبری پرسون، در سال‌های اخیر سلفی گرفتن، حساسی مد شده، ولی به ندرت شاهد این بوده‌ایم که یک حیوان از خودش سلفی بگیرد. اما رویارویی یک خرس سیاه با یک دوربین حیات‌وحش در کلرادو در سال ۲۰۲۲، نتیجه‌ای حیرت‌آور و سوال‌برانگیز را با خود به همراه داشت. در شرایطی که اکثر موجودات زنده، دوربین‌های حیات‌وحش را نادیده می‌گیرند، اما این خرس بامزه نه تنها این دوربین را بی‌خیال نشد، بلکه جلوی دوربین زبانش را هم از دهان خارج کرد و ژست خاصی گرفت.

شاید بتوان این عکس که شبیه به یک سلفی است را حاصل اشتباه این حیوان بدانیم؛ اما گویا ماجرا به نحو دیگری است. تحقیقات انجام شده حاکی از آن است که خرس‌ها، مثل فیل‌ها و برخی از میمون‌های بزرگ، باهوش‌تر از آن چیزی هستند که تا پیش از این تصور می‌شد و عکس سلفی ثبت شده از این خرس، به نحوی یادآور نوعی از شناخت در حیوانات است که دانشمندان به تازگی آن را درک کرده‌اند.

خرس‌هایی که می‌توانند بشمارند، سلفی بگیرند و در اتومبیل را باز کنند

جنیفر وونک، استاد روانشناسی دانشگاه اوکلند در این باره گفته: «خرس‌ها به صورت ذاتی و در مقایسه با دیگر گونه‌های جانوری، در مورد نحوه کارکرد وسایل و اشیاء کنجکاوتر هستند. آن‌ها حیرت‌آورند. حس بویایی فوق‌العاده‌ای دارند که هفت برابر قوی‌تر از یک سگ خانگی است. یک خرس گریزلی می‌تواند ۲۵٪ سریع‌تر از دوییدن سریع‌ترین انسان، بدود. آن‌ها به رغم جثه بزرگشان، بسیار زبردست هستند و می‌توانند در پیچی شیشه‌ها را باز کرده، قفل درها را دست‌کاری کنند و حتی با رایانه‌های صفحه لمسی کار کنند. آن‌ها هم با مهارتی که فراتر از هرگونه جانوری دیگری است.

تست هوش خرس‌های سیاه

وونک و یکی از همکارانش، در یک پروژه تحقیقاتی، به خرس‌های سیاه پرورش یافته در اسارت یاد دادند تا مجموعه بزرگتر یا کوچکتری از نقاط ثابت یا در حال حرکت بر روی یک نمایشگر را انتخاب کنند. این درحالی است که توانایی شمارش یا تشخیص بین تعداد، در بسیاری از حیوانات مورد آزمایش قرار گرفته، اما محققان فکرش را هم نمی‌کردند که خرس‌ها چنین توانایی‌هایی داشته باشند؛ چرا که خرس‌ها بیشتر گونه‌ای منفرد هستند تا یک گونه اجتماعی. "فرضیه هوش اجتماعی" نیز حاکی از آن است که حیوانات اجتماعی معمولاً باهوش‌تر از گونه‌های منفرد هستند؛ چون در محیط‌های تعاملی، چالش‌های شناختی بیشتری را تجربه می‌کنند.

اما نتیجه این تحقیق، کاملاً برعکس بود. در جریان این بررسی، سائیز نقطه‌ها متغیر بودند (مثلاً در برخی از آزمایش‌ها، نقطه‌های بزرگ‌تر، فضای بیشتری را از نقطه‌های کوچک‌تر اشغال کرده بودند). برعکس، مجموعه بزرگ‌تری از نقطه‌ها ممکن بود ناحیه کوچک‌تری را پوشش دهد تا در نهایت بررسی شود که خرس‌های سیاه انتخابشان را برپایه مساحت انجام می‌دهند یا تعداد نقطه‌ها.

عملکرد خرس‌ها در این آزمایش، جالب‌توجه بود و آن‌ها نشان دادند که می‌توانند با بهره‌گیری از اعداد، انتخاب‌هایشان را هدایت کنند. این به معنای این بود که خرس‌ها توانایی شمردن را دارند. وونک در این باره گفت: «از اینکه خرس‌ها چقدر سریع بر روی رایانه پاسخ سوالات را می‌دادند متعجب شدیم. آن‌ها حتی سریع‌تر از شامپانزه و گوریل‌ها، یاد می‌گرفتند.»

این درحالی است که خرس‌ها در بین گوشت‌خواران، یکی از بزرگترین مغزها را دارند، ولی تا پیش از این تحقیقات کمی بر روی توانایی‌های شناختی آن‌ها انجام شده بود. شاید به این دلیل که بیشتر تحقیقات شناختی بر روی حیوانات در آزمایشگاه‌ها و بر روی موجودات کوچک‌تری مثل موش‌ها و کبوترها انجام شده بود و امکاناتی که شرایط را برای آزمایش کنترل شده بر روی خرس‌ها فراهم می‌کند، کمیاب است.

با این وجود، آزمایشگاه وونک در دانشگاه اوکلند از سال ۲۰۱۲ در حال مطالعه درباره درک خرس‌هاست و تحقیق دیگری که توسط او انجام شده حاکی از آن است که خرس‌ها می‌توانند تصاویری که روی صفحه نمایش رایانه می‌بینند را به عنوان اشیای واقعی تشخیص دهند: در جریان این آزمایش، یک خرس سیاه پرورش یافته در اسارت به نام میگووان، توانست نشان دهد که انگور را به چغندر ترجیح می‌دهد. خرس‌ها همچنین می‌توانند ویژگی‌های اشیای واقعی را از طریق تصاویر مجازی تشخیص دهند، البته محققان اعلام کردند که این بدان معنا نیست که خرس‌ها به‌طور کامل تصاویر را درک می‌کنند.

بررسی دیگری که توسط تیم خانم وونک انجام شد حاکی از آن بود که خرس‌ها می‌توانند دسته‌های مختلف چیزها را از هم تشخیص دهند و مثلاً فرق بین حیوانات و غیرحیوانات را متوجه شوند. این خرس‌ها با کمک چند غذا، تعلیم دیده بودند تا بتوانند بین دو گروه عجیب و متفاوت انتخاب‌هایی را

انجام دهند: گروهی از تصاویر مدل‌ها و تصاویری از شخصیت‌های کارتون سیاره میمون‌ها.. بعد از انجام این آزمایش، تست سخت‌تری از خرس‌ها گرفته شد و آن‌ها توانستند خرس‌های قطبی را از دیگر گونه‌های خرس‌ها تشخیص دهند. یا آفتاب پرست را از خودرو تشخیص دهند. آن‌ها عملکرد حیرت‌آوری داشتند.

خرس‌های سیاه تنها نیستند

تحقیقات حاکی از آن است که خرس‌های سیاه تنها گونه باهوش خرس‌ها نیستند و مثلاً خرس‌های قهوه‌ای در یک آزمایش برای رسیدن به جایزه‌شان که دونات بود، مجبور شدند تا چوب‌ها و جعبه‌ها را جابجا کنند و طبق گفته محققان، شش خرس از هشت خرس قهوه‌ای با موفقیت و در کمتر از دو دقیقه این آزمایش را پشت سر گذاشتند.

البته هوش خرس‌ها ممکن است نتیجه رشد اولیه آن‌ها باشد؛ توله خرس‌ها زندگی‌شان را به‌عنوان دردرسازهای کوچک، ولی کنجکاو آغاز می‌کنند. گوردون برگاردت، پروفیسور رفتارشناسی جانوران در دانشگاه تنسی، این را زمانی لمس کرد که برای چند هفته در خانه‌اش از دو توله خرس سیاه نجات یافته نگهداری کرد. او گفته این توله‌ها کابینت‌های آشپزخانه و درهای کشویی شیشه‌ای را باز می‌کردند. از دوش حمام بالا می‌رفتند و کیف‌ها را برداشته و فرار می‌کردند. آن‌ها علاقه زیادی به بازی کردن با یکدیگر داشتند که به رشد آن‌ها کمک می‌کند. بازی کردن اغلب یادگیری و رشد ذهنی را تسهیل کرده و باعث کاهش استرس می‌شود.

خرس‌های سیاه و قهوه‌ای، هردو کلی‌گرا هستند و تطبیق‌پذیری خوبی با غذایی که می‌خورند، نحوه به دست آوردن غذا و مکان یافتن غذا دارند. آن‌ها شکار می‌کنند، غذا انبار می‌کنند و به دنبال گیاهان، آجیل و میوه می‌گردند و البته خود را با تغییرات فصلی سازگار کرده، در پائیز چاق می‌شوند و در زمستان به خواب زمستانی می‌روند. این محیط متغیر و غیرقابل پیش‌بینی ممکن است یکی از فاکتورهای کلیدی در هوش بالای خرس‌ها باشد.

حیوانات در گروه‌های اجتماعی، باهوش‌ترند

برای دهه‌ها، استفاده از ابزارها، یکی از ویژگی‌های تعیین‌کننده انسانی در نظر گرفته می‌شد و ثابت می‌کرد که ما انسان‌ها چقدر باهوش هستیم. اما واقعیت این است که خرس‌ها هم می‌توانند از ابزارها استفاده کنند و این نشان دهنده هوش پیشرفته آنهاست.

در حال حاضر چندین تئوری امیدوارکننده وجود دارد. به طور کلی بیشتر حیواناتی که در گروه‌های اجتماعی زندگی می‌کنند، سطح بالایی از هوش را به نمایش می‌گذارند. دانشمندان فرض می‌کنند که حیوانات اجتماعی، به گونه‌ای تکامل یافته‌اند که توانایی‌های ذهنی‌شان به آن‌ها کمک می‌کند تا نیت‌های دیگران را درک کنند. ولی خرس‌ها معمولاً به‌صورت انفرادی زندگی می‌کنند و مغز آن‌ها کمتر به موقعیت‌های اجتماعی واکنش نشان می‌دهد و بیشتر در محیط‌های چالش‌برانگیز زندگی‌شان از آن‌ها واکنشی می‌بینیم. توانایی آن‌ها برای داشتن واکنشی سریع و سازگار به شرایط، نشان می‌دهد که چرا مغز آن‌ها در مقایسه با وزن بدنشان نسبتاً بزرگ است و این نشانی از هوش بالای آنهاست.

این پستانداران غول‌پیکر، در دنیایی با حضور انسان‌ها، با چالش‌های فراوانی روبرو هستند: توسعه زیستگاه‌های انسانی، شکار، آلودگی‌ها، اتومبیل‌ها و تغییرات آب و هوایی می‌تواند زندگی آن‌ها را به خطر بیندازد. تحقیق درباره هوش خرس‌ها، فراتر از یک شگفتی طبیعی است و حکایت از آن دارد که آن‌ها چطور در طول این سال‌ها در دنیا دوام آورده‌اند. البته برخی محققان براین باورند که مردم وقتی متوجه هوش بالای برخی گونه‌های جانوری می‌شوند، بیشتر از آن‌ها محافظت می‌کنند.